

บทที่ 2

ทฤษฎี แนวคิด และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ ได้มุ่งเน้นเพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของธุรกิจ บล็อกประสาน แนวทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย แนวคิดต้นทุน และแนวคิดในการ ประเมินโครงการลงทุน โดยมีการศึกษาข้อมูลทางด้านการตลาด ด้านเทคนิค ด้านการจัดการ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการศึกษาต้นทุนและตอบแทนเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจลงทุนใน ธุรกิจผลิตบล็อกประสาน

การศึกษาด้านทุน

เป็นการศึกษาด้านทุนทั้งหมดที่ธุรกิจต้องเสียไปเพื่อให้ได้เงินทุนจำนวนหนึ่งเข้าใช้ในการ ลงทุน ประกอบด้วย

1. ต้นทุนเมื่อเริ่มลงทุน หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการลงทุนเป็นเงินที่ต้องจ่ายในการลงทุนเริ่มแรก
2. ต้นทุนการผลิต⁸ (Manufacturing Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์ทั้งหมด โดยจะรวมทั้งสิ้นค้าสำเร็จรูป และงานระหว่างทำ มีองค์ประกอบดังนี้
 - วัสดุคิบทางตรง (Direct Material Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายของวัสดุที่ใช้ประกอบการผลิต
 - ค่าแรงงานทางตรง (Direct Labour Cost) หมายถึง ค่าแรงที่ทำให้ผลิตภัณฑ์นั้นสำเร็จ
 - ค่าใช้จ่ายในการผลิต (Overhead or Burden) หมายถึง วัสดุคิบทางอ้อม ค่าแรงทางอ้อม ค่าวัสดุสิ้นเปลือง ค่าบำรุงรักษาเครื่องจักร ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงงาน ที่มีสามารถระบุได้ว่าเป็นผลิตภัณฑ์ชิ้นใด หรืองานใด
3. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน⁹ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการดำเนินงานในสำนักงาน ได้แก่ เงินเดือนผู้จัดการ เงินเดือนพนักงานบัญชี ค่าใช้จ่ายทางการตลาด ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในสำนักงาน

⁸ วิจิตรา พูลเพิ่มทรัพย์, การบัญชีต้นทุนและการบัญชีเพื่อการจัดการ.(กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมนิราช, 2533), หน้า 20.

⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 21

การประเมินโครงการลงทุน

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทน โดยนำข้อมูลด้านการตลาด ด้านเทคนิค และด้านการจัดการ มาเป็นข้อมูลประกอบจัดทำงบกำไรขาดทุนล่วงหน้า งบกระแสเงินสดล่วงหน้า และงบดุลล่วงหน้า ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่นำไปประเมินโครงการลงทุนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจลงทุนในโครงการ

การศึกษาด้านการตลาด¹⁰

เป็นการศึกษาและสำรวจ การเติบโตของตลาด แนวโน้มของตลาด ความต้องการ ลักษณะและส่วนแบ่งการตลาด ตลอดจนการแข่งขันในตลาด เพื่อวางกลยุทธ์การตลาดของโครงการ โดยมุ่งสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง นำเสนอสินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดดเด่นด้วยคุณภาพ คุณลักษณะ และการบริการ โดยอาศัยการวิเคราะห์ส่วนประสมทางการตลาด (4P : Product Price Place Promotion)

- กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ศึกษาในด้านการตัดสินใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ เช่น คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์
- กลยุทธ์ด้านราคา (Price) ศึกษาการกำหนดมูลค่าของผลิตภัณฑ์ โดยศึกษาเพื่อกำหนดนโยบาย และกลยุทธ์ด้านราคา
- กลยุทธ์ด้านช่องทางการจำหน่าย (Place) ศึกษาเส้นทางการเคลื่อนย้ายของผลิตภัณฑ์ไปยังตลาด พิจารณาทำเลที่ตั้ง
- กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการขาย (Promotion) ศึกษาส่วนประสมการขาย (Promotion Mix) คือ การโฆษณา การให้ข่าวประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย

การศึกษาทางด้านเทคนิค¹¹

การศึกษาทางด้านเทคนิค เป็นการศึกษาเพื่อพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมทางเทคนิค การเลือกใช้เครื่องจักรที่เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในการบวนการผลิต จำนวนกำลังการผลิตสูงสุด ปริมาณวัตถุดิบที่ต้องการใช้ คุณภาพของเครื่องจักร การบำรุงรักษา ความคงทนถาวร ตลอดจนราคาที่เหมาะสม เพื่อพิจารณาเครื่องจักรที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาดที่ได้คาดคะเนไว้ และได้ขนาดการลงทุนที่เหมาะสมของโครงการ เพื่อคาดคะเนต้นทุนการผลิต เงินลงทุนถาวร นำสู่การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน

¹⁰ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, การดำเนินงานการตลาดยุคใหม่, (กรุงเทพฯ : บริษัทธีระฟิล์ม และโซเท็กซ์จำกัด, 2541) หน้า 330.

¹¹ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, คู่มือการวิเคราะห์โครงการด้านเทคนิค, (กรุงเทพฯ : บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม, 2534), หน้า 1-13

การศึกษาทางการจัดการ¹²

การศึกษาทางด้านการจัดการ กำหนดรูปแบบโครงสร้างของโครงการ กำหนดตำแหน่งหน้าที่งาน ความรับผิดชอบของแต่ละสายงาน รวมทั้งการจัดสรรบุคคลากร คุณสมบัติของบุคคลากร เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการคาดคะเนทางด้านการตลาด ด้านเทคนิค ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทน

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทน เพื่อประกอบการตัดสินใจในการลงทุน โดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ด้านการตลาด ด้านเทคนิค ด้านการจัดการ มาจัดทำโครงสร้างต้นทุนของโครงการ งบกำไรขาดทุนล่วงหน้า งบดุลล่วงหน้า งบกระแสเงินสดล่วงหน้า แล้วนำมาศึกษาต้นทุนและผลตอบแทน โดยใช้เครื่องมือในการศึกษา ดังนี้

1. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value)¹³

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ คือ ผลรวมของค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิ (ทั้งกระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่าย) ในแต่ละปีตลอดอายุโครงการ หรือ คือ ผลต่างระหว่างค่าปัจจุบันรวมของกระแสเงินสดรับสุทธิทั้งโครงการกับค่าปัจจุบันของเงินลงทุน มีการคำนวณ ดังนี้สูตร

สูตร

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{NCF_t}{(1+k)^t} - I_0$$

โดยที่ NCF_t = กระแสเงินสดรับสุทธิต่อปี ตั้งแต่ปลายปีที่ 1 ถึงปีที่ n

k = อัตราลดค่า

I_0 = เงินจ่ายลงทุนตอนเริ่มโครงการ

$\sum_{t=1}^n$ = ผลบวกของ.....ตั้งแต่ปลายปีที่ 1 ถึงปลายปีที่ n

2. อัตราผลตอบแทนลดค่า (Internal Rate of Return)¹⁴

อัตราผลตอบแทนลดค่า คือ อัตราลดค่าที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิของกระแสเงินสดสุทธิตลอดอายุโครงการ เท่ากับมูลค่าปัจจุบันสุทธิของเงินจ่ายลงทุนตอนเริ่มโครงการ

¹² ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ (กรุงเทพฯ : บริษัทธีระฟิล์มและโซเท็กซ์ จำกัด, 2541), หน้า 92-95.

¹³ สุมาลี จิระมิตร, การบริหารการเงิน.(กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542), หน้า 243.

¹⁴ เรื่องเดียวกัน หน้า 237

สูตร

$$I_0 = \sum_{t=1}^n \frac{NCF_t}{(1+IRR)^t}$$

โดยที่ NCF_t = กระแสเงินสดรับสุทธิรายปี ตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปีที่ n
 IRR = อัตราผลตอบแทนการลงทุนที่ต้องการหาค่า
 I_0 = เงินจ่ายลงทุนตอนเริ่มโครงการ
 $\sum_{t=1}^n$ = ผลบวกของ.....ตั้งแต่ปลายปีที่ 1 ถึงปีที่

3. ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period)¹⁵

ระยะเวลาคืนทุน คือ ระยะเวลาที่กระแสเงินสดรับสุทธิจากโครงการสามารถชดเชยกระแสเงินสดจ่ายลงทุนสุทธิตอนเริ่มระยะเวลาโครงการพอดี โดยนำกระแสเงินสดรับสุทธิจากโครงการในแต่ละปีมาเปรียบเทียบกับเงินสดที่จ่ายลงทุนเมื่อเริ่มโครงการว่าจะใช้ระยะเวลานานเท่าใดจะจึงจะคุ้มกับเงินลงทุนตอนเริ่มโครงการ

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ในการศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนของธุรกิจผลิตบล็อกรีสาน มุ่งเน้นศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจลงทุนธุรกิจผลิตบล็อกรีสาน ตั้งแต่การสำรวจความต้องการของตลาด กระบวนการผลิต และการจัดการเพื่อนำมาใช้เป็นองค์ประกอบศึกษา มุ่งเน้นด้านทุนและผลตอบแทน อาศัยการประเมินทางด้านการเงินมาใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการลงทุน โดยวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนการลงทุนในธุรกิจผลิตบล็อกรีสาน เงินลงทุนเริ่มแรก กระแสเงินสดสุทธิ ประเมินการรับกำไรขาดล่งหน้า บกระแสเงินสดล่งหน้า บขาดล่งหน้า ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่นำมาประเมินผลและตัดสินใจลงทุนในโครงการ โดยพิจารณาจากเครื่องมือทางการเงิน ใช้วิธีคำนวณปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value:NPV) และวิธีอัตราผลตอบแทนของโครงการ (Internal Rate of Return:IRR) วิธีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period:PB) โดยมีข้อสมมติฐานในโครงการอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่ต้องการร้อยละ 12 วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการ:บเคราะห์เพื่อศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนของธุรกิจผลิตบล็อกรีสาน และประเมินโครงการว่ามีความเหมาะสมในการตัดสินใจการลงทุนหรือไม่

¹⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 233

ทบทวนวรรณกรรม

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และกลุ่มศึกษาแผนธุรกิจบล็อกประสาน วว. โครงการบัณฑิตศึกษา คณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2542) ทำการศึกษาการวางแผนการตลาดบล็อกประสาน วว. ผลการศึกษาพบว่า บล็อกประสานเป็นวัสดุก่อสร้างในรูปแบบใหม่ พัฒนาขึ้นทดแทนการระบบการก่อสร้างแบบเสาและคานที่ใช้อิฐมวลเบาและบล็อกซีเมนต์เป็นผนังในการก่อสร้างบ้านพักอาศัยสมัยใหม่ ซึ่งบริษัทรับสร้างบ้าน เจ้าของบ้าน ต้องการลดต้นทุนและระยะเวลาในการก่อสร้าง ความต้องการที่จะใช้วัสดุราคาไม่สูงมากนักแต่มีคุณภาพเป็นที่น่าเชื่อถือได้ และมีความรวดเร็วในการก่อสร้าง บล็อกประสานจึงมีความเป็นไปได้สำหรับธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม

พุทธรักษ์ จันทศิริ (2546) ได้ศึกษา เรื่องการดำเนินงานต้นทุนของธุรกิจคอนกรีตผสมเสร็จ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะของธุรกิจคอนกรีตผสมเสร็จ โครงสร้างต้นทุน รูปแบบของข้อมูลทางการบัญชี และการใช้ข้อมูลทางการบัญชีในการดำเนินงานต้นทุนคอนกรีตผสมเสร็จ โดยสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินงานต้นทุนของธุรกิจคอนกรีตผสมเสร็จในการกิจการคอนกรีตผสมเสร็จทั้งหมด 15 แห่ง ในเขตภาคเหนือของประเทศไทย และกำหนดแนวทางการดำเนินงานต้นทุนของธุรกิจผสมเสร็จ โดยใช้กรณีศึกษา บริษัท ก จำกัด เป็นตัวอย่างประกอบการศึกษา

ผลการศึกษา พบว่าโครงสร้างต้นทุนของธุรกิจผสมเสร็จมีลักษณะเป็นต้นทุนงานสั่งทำ ประกอบด้วย วัตถุดิบ ค่าขนส่งคอนกรีต ค่าแรงงานทางตรง ค่าใช้จ่ายในการผลิต และค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวข้องการผลิตโดยตรง คือ ค่าใช้จ่ายในการขาย การดำเนินงานและการเงิน

จากกรณีศึกษา บริษัท ก จำกัด การดำเนินงานต้นทุนคอนกรีตผสมเสร็จอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลทางการบัญชีอันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผน การดำเนินงานที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตและความสามารถในการตรวจสอบได้ จึงมีการกำหนดโครงสร้างต้นทุน การจัดทำมาตรฐาน การจัดทำงบประมาณ การกำหนดเอกสารที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานให้หน่วยงานได้ทราบความเป็นไปและเป็นการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงาน ผู้บริหารจึงสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์ ควบคุม ประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ